

แบบรายงานผลการพัฒนาความรู้ของข้าราชการ สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑
รอบการประเมินที่ ๒/๒๕๖๔ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ชื่อ-นามสกุลนายทศพร รอดหลง..... ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ.....
หน่วยงาน กลุ่ม/ฝ่าย/สพด./ศูนย์สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา.....
หัวข้อการพัฒนา Leadership in the Age of AI: ผู้นำในยุค AI วิธีการพัฒนา อบรมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์.
วันที่พัฒนา๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔..... สถานที่สถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา.....
หน่วยงานที่จัดอบรมสถาบันพัฒนานักวิชาการภาครัฐด้านดิจิทัล (TDGA).....
สรุปสาระสำคัญ

Leadership in the Age of AI: ผู้นำในยุค AI

ในยุคปัจจุบัน เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการพลิกโฉมการทำงานของทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยี Generative AI ที่มีความสามารถในการประมวลผล สร้างสรรค์ และวิเคราะห์ข้อมูลที่ซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว สำหรับหน่วยงานภาครัฐและองค์กรขนาดใหญ่ การนำ AI มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับการให้บริการประชาชนและลดขั้นตอนการทำงาน แต่ยังเป็นความท้าทายสำคัญของ "ผู้นำ" ที่จะต้องบริหารจัดการทั้งมิติของเทคโนโลยี มิติของบุคลากร และมิติของความเสี่ยง Leadership in the Age of AI จึงมุ่งเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้ผู้นำสามารถกำหนดทิศทางองค์กร ก้าวข้ามความเปลี่ยนแปลง และนำ AI มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้หลักธรรมาภิบาล โดยสามารถสรุปเป็น ๔ ด้านได้ดังนี้

๑. ด้านความเข้าใจเทคโนโลยีและการกำหนดยุทธศาสตร์ (AI Literacy & Strategic Vision)

๑.๑. การเข้าใจข้อจำกัดและศักยภาพของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) แต่ละประเภท เพื่อที่จะนำไปประยุกต์ใช้งานได้อย่างถูกต้อง ปลอดภัย และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในชีวิตประจำวันหรือการทำงาน ช่วยให้เราเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมและหลีกเลี่ยงความผิดพลาดจากการใช้งาน

๑.๒. การผสมผสาน AI เข้ากับเป้าหมายองค์กร ควรเริ่มจากปัญหาที่ต้องการแก้ไข (Pain points) และการใช้เพื่อลดกระบวนการทำงานที่ซ้ำซ้อน (Process Optimization) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ

๒. ด้านธรรมาภิบาล จริยธรรม และความปลอดภัย (AI Governance & Ethics)

๒.๑. ความรับผิดชอบและความโปร่งใส (Accountability & Transparency) เมื่อ AI ถูกนำมาใช้ในการช่วยตัดสินใจ (เช่น การอนุมัติ การคัดกรองสิทธิ) องค์กรต้องสามารถอธิบายเหตุผลของการตัดสินใจนั้นได้ (Explainable AI)

๒.๒. ข้อผิดพลาดและความคลาดเคลื่อนของข้อมูล (Data Bias) ผลลัพธ์ของ AI ขึ้นอยู่กับข้อมูลที่นำมาฝึกฝน หากข้อมูลเดิมมีความคลาดเคลื่อน ก็จะส่งผลต่อข้อมูลที่ได้จาก AI ดังนั้นการตรวจสอบและคัดกรองข้อมูลจึงเป็นสิ่งสำคัญ

๒.๓. ความมั่นคงปลอดภัยและข้อมูลส่วนบุคคล (Cybersecurity & Privacy) การใช้งาน AI ในภาครัฐต้องสอดคล้องกับกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPA) ต้องมีนโยบายชัดเจนว่าข้อมูลใดสามารถนำไปประมวลผลบน AI สาธารณะได้ และข้อมูลใดที่เป็นความลับ

๓. ด้านการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ (Data-Driven Leadership)

๓.๑. ข้อมูลขั้นต้นที่นำไปใช้กับ AI ควรเป็นข้อมูลที่มีคุณภาพ ดังนั้นควรมีการบูรณาการข้อมูล (Data Integration) ภายในหน่วยงานให้กลายเป็นฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกัน

๓.๒. การเปลี่ยนจากการตัดสินใจด้วยประสบการณ์ (Intuition-based) เป็นการตัดสินใจที่อิงจากหลักฐานและข้อมูลเชิงประจักษ์ (Evidence-based Decision Making)

๔. ด้านการบริหารการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาบุคลากร (Change Management & Human Capital)

๔.๑. AI ไม่ได้เข้ามาเพื่อแทนที่บุคลากร แต่เข้ามาเป็น "ผู้ช่วย" บุคลากรที่มีความสามารถในการใช้งาน AI (Human-AI Collaboration) และบุคลากรที่ใช้ AI ได้ จะเข้ามาแทนที่บุคลากรที่ไม่ยอมปรับตัว

๔.๒. การพัฒนาทักษะ (Reskilling & Upskilling) ต้องเร่งสร้างทักษะใหม่ๆ ให้บุคลากร เช่น ทักษะการป้อนคำสั่ง (Prompt Engineering) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) เพื่อตรวจสอบผลลัพธ์จาก AI และทักษะความฉลาดทางอารมณ์ (EQ) ซึ่งเป็นสิ่งที่ AI ไม่สามารถทดแทนได้

แนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. ระยะสั้น

๑.๑. จัดทำคู่มือแนวทางการใช้งาน AI เพื่อปฏิบัติงานภายในองค์กร เพื่อกำหนดมาตรฐานว่าเครื่องมือใด (เช่น ChatGPT, Gemini) สามารถใช้ได้และมีข้อควรระวังเรื่องข้อมูลความลับอย่างไร

๑.๒. สนับสนุนให้บุคลากรทดลองใช้ AI ในงานธุรการเบื้องต้น เช่น การร่างหนังสือราชการ การสรุปรายงานการประชุม หรือการแปลภาษา เพื่อลดเวลาการทำงาน (Man-hour) ลง ๒๐-๓๐%

๒. ระยะกลางถึงระยะยาว

๒.๑. รวบรวมและจัดระเบียบข้อมูล (Data Preparation) ของหน่วยงานให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล เพื่อเตรียมข้อมูลไว้สำหรับการทำ Machine Learning

๒.๒. ริเริ่มโครงการนำร่อง (Pilot Project) ที่ใช้ AI ในการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการของประชาชน เพื่อคาดการณ์และวางแผนนโยบายเชิงรุก (Predictive Public Service)

สรุปผลการศึกษา (Conclusion)

บทบาทของผู้นำในยุค AI ไม่ใช่การเป็นผู้ควบคุมเทคโนโลยี แต่คือการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Facilitator & Change Agent) ที่ต้องสร้างสมดุลระหว่างการนำนวัตกรรมมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน กับการรักษามาตรฐานทางจริยธรรมและความปลอดภัยทางข้อมูล เทคโนโลยีเป็นเพียงเครื่องมือ แต่ 'วิสัยทัศน์' และ 'จริยธรรม' ของผู้นำ คือสิ่งที่กำหนดทิศทางว่าองค์กรจะใช้ AI สร้างประโยชน์สูงสุดให้ประชาชนได้อย่างไร การเตรียมความพร้อมทั้งด้านทักษะ (Skillset) และกระบวนทัศน์ (Mindset) ของบุคลากรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้หน่วยงานสามารถให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว แม่นยำ และก้าวทันโลกในยุคดิจิทัลได้อย่างยั่งยืน

(ลงนาม) นว

(.....นายทศพร รอดทอง.....)

ตำแหน่งนักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ.....

(ลงนาม) /๑๖๔๐๗

(.....นางสาวกชกร กานตารัมภ์.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพระนครศรีอยุธยา